

Biztonságos mentés és menekülésbiztosítás

Lassan hitvitává fajul a pincékből vagy erősen tagolt füsttel teli épületekből a mentésre és önmentésre alkalmas eszközök számbavétele. Megpróbáljuk a szakirodalomban ajánlott és a külföldi gyakorlatban alkalmazott eszközöket és módszereket bemutatni.

Tűzoltótömlő

A tűzoltó tömlő, mint visszavonulást segítő, kézenfekvő és alkalmas segédeszköz. Előnye, hogy - amennyiben a felvonulási útvonalon szerelték - kivezet az épületből, nyomás alatt lábbal, kézzel jól kitapintható, vastagsága is segíti a tűzoltót, a tűz hatásaival szemben vezetése és víztartalma révén jól védett. Gyakorlati szabály, hogy a tömlő jobb oldala a befelé, bal oldala a kifelé vezető út legyen.

Hátránya, hogy sötétben, füstben nem látható, így szinte kizárólag a tapintásra hagyatkozhatunk a visszavonulás során. Ez a tény pedig erősen megnöveli a visszavonulás idejét, (pl. négykézláb mászva és folyamatosan kitapogatva) vagyis az épületben rekedtek mentésére kevesebb, a visszavonulásra több időt kell tervezni. A másik hátránya, amely a Műegyetem tűzénél tragikusnak bizonyult, hogy a sötétben fektetett tömlőknél az esetlegesen kialakuló hurkok a visszavonulók számára megtévesztőek lehetnek. Az ebből eredő idővesztés gőrcsössé teheti az embert, a fordulók révén tájékozódó képessége tovább csökken, így ugyanazt a hibás útvonalat akár többször megtéve tovább nő az idővesztés. Az ennek tudatából eredő izgalmi állapot, pedig tovább növeli az oxigénfogyasztást.

Mentőkötél

A korábbi évek szakirodalma erőteljesen a mentőkötél mellett teszi le a voksot. Különösen akkor, ha a pince nagysága, alaprajzi elrendezése nem ismert, vagy bonyolult. Előnye, hogy az egymásba kapcsolva hosszabbítható, 30 m-es kötélfelvezése begyakorlott feladat, így akár sötétben is könnyen elvégezhető. Szilárd ponttól indítva csupán arra kell ügyelni, hogy derékmagasságban a mentési útvonalon vezessük, lángot ne kapjon. Hátránya, hogy az útvonal nem látható, ezért kevésbé biztonságosan, így lassabban mozgunk. Ennek ellensúlyozására akár vezető kötéllal, vagy mászóövvel csatlakozva kiköthetjük magunkat hozzá, s ezzel a mozgásbiztonság javítható.

Világítókötél

A világító mentőkötél a hagyományos kötélfunkciójából kiindulva arra helyezi a hangsúlyt, hogy az ember az információi döntő többségét a szemével szerzi, ebből eredően biztonságérzete erősödik, mozgási sebessége gyorsul.

A kötélfunkciója ugyanis a menekülési útvonalat rossz látási viszonyok közötti is, legalább minimális szinten – egyik típusa **méterenként 500 lumen fényerővel** - megvilágítja. Ilyenkor a füstben úszó épületben előrehaladva folyamatosan letekerjük a világító tekerécset, melyet követve – vagy akár megfogva – az épület elhagyható.

Alkalmazható robbanásveszélyes gázok környezetében, víz alatti körülmények között és romos épületekből való mentés esetén.

Mindezen előnyei után hátrányként említhető, hogy áramforrást igényel és a hosszú világítókötelek súlyuk miatt egy főt igényelnek a lefektetésnél. Előny a hátrányban, hogy bármilyen áramforrásról működtethető típus rendelkezésre áll. (12/24/220 V) Használható generátorra kapcsolva, normál hálózatról vagy – megfelelő adapterrel - gépkocsi szivargyújtójáról (12 vagy 24 Voltból) üzemeltetve.

A világítókötél műszaki adatai

feszültség	hossz	tömeg	átmérő	izzó térköz	áram-erősség	teljesítmény-felvétel
12 V	20 m	4,1 kg	14,2 mm	25 mm	9,5 A	112 W
	30 m	6,2 kg			14,2 A	168 W
24 V	40 m	8,2 kg	14,2 mm	25 mm	9,5 A	224 W
	60 m	13,2 kg			14 A	336 W
220 V	30 m	6,2 kg	14,2 mm	25,7 mm	2,2 A	490 W
	34 m	6,8 kg			2,5 A	550 W
	68 m	13,6 kg			5 A	1100 W
	100 m	20,5 kg			7,5 A	1650 W

Részei: műanyag dobra tekert kötélfunkció, generátor illetve hálózatra kapcsolható vagy szivargyújtóra köthető adapter.

Mi a titka?

Az átlátszó, vízálló, tömör PVC burkolatban mintegy gyöngysor-szerűen elhelyezkedő 115.000 óra élettartamú izzók típusától függően 200-2000 mm-es szegmensenként vannak kötve. Ettől a kombinált, sorba és párhuzamba kötéstől a kötélfunkciója egésze nem tud meghibásodni. Ha egy szegmensnyi izzó (kb. 20 db) elsötétül, a többi még változatlanul működik és a károsodott rész szakaszszervizzal javítható.

Előnyei közé sorolható, hogy a kötélfunkciója nem csúszik, ezért biztonságosan megtartható, a PVC burkolat könnyen tisztítható. Állandó hőterhelésnél 230 °C-ig hőálló.

Az eszköz kezelése, karbantartása

Kezeléséhez különösebb képzettség nem szükséges. Bár a kötélt IP44 elektromos védettségű és vízálló, a csatlakozók szárazon tartására - a kezelő biztonsága érdekében - fokozottan kell ügyelni.

A kötélt egy speciális kötélszak tartozik, amelyből a felcsévelt kötélt hálózati, generátor- vagy szivargyújtó csatlakozóval ellátott végét kihúzva, csatlakoztatjuk az áramforráshoz, majd egyszerűen indulunk el a veszélyzóna felé. A kötélt mintegy magától letekeredik.

A kötélt fényforrás céljára tervezték ezért emelésre, húzásra, megcsomózásra nem alkalmas! A használat folyamán kis mértékben melegszik, de ez természetes folyamat.

A kötélt különleges karbantartást nem igényel. Amennyiben bepiszkolódott, puha ruhával letörölhető, vagy melegvízzel, semleges hatású mosószerrel lemosható.

A világító kötélt megfelel az EN 605-98 szabványsorozat előírásainak.

Ezt a világító kötélt megoldást a világ számos tűzoltó és mentő testületénél alkalmazzák.

Érdemes nekünk is végiggondolni a mentéshez alkalmazott eszközeink előnyeit és hátrányait, valamint az ezek alkalmazásából származó kockázatokat. A mi munkánknak ugyanis mindig voltak és ezután is lesznek kockázatai. Ami nem mindegy, hogy az eszközök alkalmazási rizikóit felmérve, tudatosan hozzáigazítjuk a taktikai szabályainkat, vagy jól hangzó és esetenként drága látszatsmegoldásokkal elaltatjuk önmagunk éberségét.